

Bergweg 3

Bleek en Berg

Eigenaar: gemeente Bloemendaal

Boerderijtje

Rijksmonument

De naam van de vroegere blekerij/buitenplaats/boerderij aan de voet van het binnenduin. In 1627 wordt een Pieter Gillesz Malefijt genoemd, als lijnwaadbleker op blekerij Bleek en Berg. De oorspronkelijke linnenblekerij werd begin 19de eeuw steeds minder rendabel en er werd een klein buitentje gesticht waarbij de oorspronkelijke boerenwoning ging veranderen tot 'herenhuizinge', compleet met boomgaard, moestuin en sterrenbos.

Het ging de eigenaars niet goed en in de loop van de jaren werd het buiten opnieuw boerenwoning en ging het langdurig in de verhuur als jachthuis. In 1879 werd het gekocht door Willem Borski die er zijn Elswoutse bezittingen mee vergrootte. Onder de vele pachters was het de familie Bulters die er langst heeft gewoond. Het huidige gebouw verkeert in originele staat, maar enig onderhoud zou geen kwaad kunnen.

De boerderij is een langhuistype. Een laag gebouw met topgevels. Op het dak is een luidklok en de datering zou liggen in de 17^e of 18de eeuw. Vanaf 1939 was het gebouw een vast honk voor de Scoutinggroep Elswout. Eind 1959 verwierf de gemeente Bloemendaal het eigendom en wordt het deels verhuurd.

*****

Bergweg 4-10

Lighal Sanatorium

Architect: J.D. Zocher jr.

Gemeentelijk monument

Complex Meer en Berg

Aan de Bergweg, buiten het eigenlijk terrein van het ziekenhuis, werd een TBC sanatorium met bijbehorende lighal gebouwd.

*****

Bergweg 20

Diensthuisje aan Vinkenbaan

Eigendom van PWN

Woonhuis

Rijksmonument

Huisje met topgevel. Aan de achterzijde de vinkenbaan. De achterzijde werd helaas verbouwd. Op de aanwezige eerste steen staat: 'de terp Boudt 1831'.

*****

Bergweg 30

Villa Jachtduin
Eigendom van PWN
Woonhuis
Rijksmonument

De goed onderhouden, kleine woning, gelegen in het duin bij de ingang van de Bergweg, stond in de 19de eeuw ook als Herderij bekend. Het huis staat beschreven als boerenwoning met schuur en hooischelf aan het bospleintje in het dal.

De tekst van de luidklok op het dak luidt: 'erven Alewijn-Crombach 1738'. Het jaartal 1735 wordt genoemd als jaar van de bouw.

In de tuin bevindt zich een bakhuisje in originele staat.

*****

Bergweg 60-62

Openbare begraafplaats.
Mortuarium, conciërgewoning, aula en toegangspoort.
Gemeentelijk monument.
Bouwjaar 1915.
Architect: Mulder en Van Asdonk.

Het complex openbare begraafplaats Bloemendaal, bestaande uit de landschappelijk aangelegde begraafplaats met toegangspoort, dienstwoning, kantoor en aula, is gesitueerd aan de Bergweg in het geaccidenteerde glooiende binnenduinrandgebied. De ca. 8 ha omvattende begraafplaats grenst in het noorden en noordwesten aan het Nationaal Park Zuid-Kennemerland, in het zuiden aan het bospark Caprera en in het oosten aan de sportvelden langs de Brederodelaan. Vanaf de oostelijk gelegen Brederodelaan is de tegen de duinrand gelegen dienstwoning goed zichtbaar. Aan de achterzijde staat het voormalig lijkenhuisje, nu kantoor, van de begraafplaats. Tezamen met de nabijgelegen toegangspoort vormen de beide panden de entree tot de begraafplaats.

Het verharde pad achter de toegangspoort leidt over het licht geaccidenteerde duinterrein en vormt uiteindelijk een men of meer recht as naar de op een hoger niveau gelegen aula. Langs de gebogen lanen staat graven, grafkelders en grafsculpturen. Aan de noord westzijde van het terrein staan enkele in het duin ingegraven bunkers uit de 2^e wereldoorlog.

Omdat de eeuwenoude begraafplaats aan de Korte Zijweg te Overveen met plaatsgebrek kampte, geeft de gemeente Bloemendaal in 1915 opdracht tot het aanleggen van een nieuwe begraafplaats aan de Bergweg.

De rijke familie Borski was eigenaar van het duingebied. Twee jaar later vindt de eerste begrafenis plaats. Het ontwerp voor de bouw van een dienstwoning dodenhuis met bergplaats en hoofdingang en dat voor de aula uit 1915 is van de hand van het lokaal bekende Bloemendaalse architectenbureau Mulder en Van Asdonk. De nieuwe begraafplaats is hun eerste gemeentelijk opdracht.

J.Mulder (1882-1941) en J.A. van Asdonk (1883-1963) werken van 1909 tot 1937 samen aan het ontwerp van tientallen villa's, kerken, winkelpanden, scholen en woonblokken in Bloemendaal. Voor de landschappelijke inrichting van de begraafplaats wordt de landschaps- en tuinarchitect L.A. Springer aangetrokken.

De dienstwoning en het voormalige lijkenhuisje zijn ontworpen in een aan de neorenaissance verwante stijl met trapgevel, segmentbogen met gepleisterde aanzet- en sluitstenen sierankers. Hierdoor is aangesloten bij de Hollandsche Renaissance.

De toegangspoort en de aula bezitten, door de toepassing van op zuilenorden gebaseerde principes een meer formeel-klassiek georiënteerde, strengere neorenaissancistische bouwstijl. Het 'doodenhuis met bergplaats' transformeerde in de loop van de tijd tot kantoor van de begraafplaats. De aula werd in 1960-1961 uitgebreid in oostelijke richting en is in dezelfde stijl uitgevoerd naar ontwerp van J.A. van Asdonk.

*****

Brederodelaan ongenummerd

Joodse Begraafplaats

Bouwjaar: 1891

Gemeentelijk monument

Kleine begraafplaats op het voormalige terrein van het Provinciaal Ziekenhuis.

*****

Brederodelaan 36

Particulier woonhuis

Bouwjaar: 1902

Architect: F.W.M. Poggenbeek

Gemeentelijk monument

De vrijstaand gelegen woning aan de westzijde van de Brederodelaan staat iets getordeerd ten opzicht van de weg. Aan beide zijden van deze laan, in het verleden Meerenbergscheweg genaamd, staan dienstwoningen die deel uitmaken van het voormalige krankzinnigengesticht. Het pand staat, tezamen met de buurpanden Brederodelaan 38 en 40 aan een kleine pleinvormige ruimte. Het pleintje vormde in de tijd van het 'gesticht' de dienstingang van het terrein middels een inrijhek dat tussen 38 en 40 was geplaatst. De drie aan dit pleintje gelegen panden 36, 38 en 40 waren in 1902 bestemd als dienstwoning voor respectievelijk de gasstoker, de veldwachter en de machinist. Brederodelaan 36 is in 1902 gebouwd als dienstwoning voor de gasstoker van het gesticht Meer en Berg. De gestichts-architect F.W.M. Poggenbeek levert het ontwerp. Poggenbeek voert de woning uit in traditionele trant met lichte invloed van de Chaletstijl dat onder meer zichtbaar is in de brede dakoverstekken. De erker aan de noordgevel dateert uit 1914. De aanbouw aan de achtergevel dateert van latere datum.

*****

Brederodelaan 38

Particulier woonhuis

Bouwjaar: 1892

Architect: F.W.M. Poggenbeek

Gemeentelijk monument

Zie ook omschrijving bij Brederodelaan 36

Brederodelaan 38 is in 1892 gebouwd als dienstwoning voor de veldwachter van het gesticht Meer en Berg. De gestichts-architect F.W.M. Poggenbeek leverde mogelijk het ontwerp. Poggenbeek die sinds 1888 in dienst was van Meer en Berg ontwerpt grote bouwwerken zoals het (gesloopte) zusterhuis en andere dienstwoningen. Het pand is uitgevoerd in Chaletstijl met brede dakoverstekken die door sierkorbelen worden onderkraagd.

*****

Brederodelaan 40

Particulier woonhuis

Rijksmonument

Bouwjaar: eind 19de eeuw.

Volgens de archiefstukken van "Gesticht Meerenberg" werd het pand bewoond door de machinist en het andere deel door de veldwachter.

Later is het pand inwendig verbouwd tot één woning. De voormalige dienstwoning ligt ten westen van de Brederodelaan schuin op de weg, net ten zuiden van de tweede ingang tot het terrein van het voormalige Provinciaal Ziekenhuis. Het ziekenhuis is in 1991 deels verplaatst naar Amsterdam.

In de detaillering vertoont de voormalige dienstwoning invloeden van het eclecticisme, onder andere neoclassicistische motieven en chaletinvloeden.

*****

Brederodelaan 42-44

Dienstwoningen voormalig Provinciaal Ziekenhuis

Bouwjaar: 1883

Architect: A. van der Linden en F.W.M. Poggenbeek.

Gemeentelijk monument

Vrijstaand gelegen aan de westzijde van de Brederodelaan. Het is gebouwd als dienstwoning voor de administrateur van Meer en Berg. Het pand wordt in 1903 verdubbeld (nr 44) met een dienstwoning voor de huismeester.

De woningen zijn ontworpen in een eclectische aan het neoclassicisme verwante bouwstijl. De symmetrische opzet met risalerende middenpartij, oeil de boeuf en flauw hellende daken zijn kenmerkend.

In 1917 wordt aan de voorgevel van nr 44 een erker aangebouwd. In 1939 krijgt ook nr 42 een erker aan de voorgevel.

*****

Brederodelaan 50-50a

Directeurswoning voormalig Provinciaal Ziekenhuis

Bouwjaar: 1905

Architect: F.W.M. Poggenbeek

Gemeentelijk monument

Vrijstaand gelegen aan de westzijde van de Brederodelaan en naast de protestantse kerk. Het pand Hoogzicht als directeurswoning is in 1905 gebouwd als woning voor de 'eersten geneesheer directeur van het gesticht Meerenberg'.

Poggenbeek voerde de woning uit in traditionele trant met lichte invloed van de Chaletstijl, wat onder meer zichtbaar is in de asymmetrische opzet, de brede dakoverstekken, de met beschot beklede topgevel en de houten luiken.

Op de oorspronkelijke bouwtekening uit 1904 staat de zuid gevel (met erker) als voorgevel aangemerkt. De gevel langs de Brederodelaan is dus als zijgevel ontworpen. Het pand is in 1951 verbouwd tot dubbel woonhuis. De bestaande entree in de noord gevel is toen verdubbeld.

*****

Brederodelaan 52/Zocherlaan 1

Kerkje van het voormalig Provinciaal Ziekenhuis

Aangekocht door Pré Wonen/ Nu weer te koop (11-11-11)

Rijksmonument

Bouwjaar: 1849

Architect: J.D. Zocher jr.

In 1844 werd de Brederodelaan de hofstede Meer en Berg gekocht door de Provinciale Staten van Noord-Holland, met de bedoeling hier een gesticht voor de verpleging van zenuwzieken te bouwen. De eerste gebouwen op het terrein, naar ontwerp van (landschap)architect J.D. Zocher jr. (1791-1870) werden rond 1849 gebouwd zoals het hoofdgebouw, de portiersloge, de directeurswoning en de protestantse kerk. Ook de landschappelijke aanleg van het terrein was van de hand van Zocher. De grootte van het terrein was aanvankelijk 29 ha. Vele uitbreidingen zouden daarna volgen.

*****

Brederodelaan

Villa Meerzicht en koetshuis

Geschiedenis

Bepaalde delen van Villa Meerzicht dateren al van rond 1600. In 1845 nam architect J.D. Zocher jr. het bestaande landhuis en het daarnaast gelegen koetshuis mee in zijn ontwerp voor de rest van het park. Sinds die tijd heeft de villa haar huidige aanzicht.

In het masterplan voor Park Brederode wordt Villa Meerzicht gezien als een zeer bepalend element voor het park, met een hoge cultuurhistorische en beeldbepalende waarde, mede

vanwege de vele zichtlijnen vanuit en naar de villa.

Hart van Park Brederode

Van 2006 tot mei 2010 is de benedenverdieping van Villa Meerzicht het centrum geweest van alle (verkoop) activiteiten die op Park Brederode worden ondernomen. Op de bovenverdieping van het huis was het 'atelier' gevestigd, waar onder andere de hydroloog, ecooloog en landschaps-architect de plannen voor het park uitwerkten.

Villa Meerzicht en Koetshuis zijn inmiddels verkocht.

Brederodelaan 54

Voormalig hoofdgebouw Provinciaal Ziekenhuis

Bouwjaar 1848

Architect: J.D. Zocher jr.

Rijksmonument

Het uitgestrekte terrein van het voormalig Provinciaal Ziekenhuis Meer en Berg ligt in de strandvlakte zone aan de noordzijde van Bloemendaal. Aan de westzijde ligt de Brederodelaan, aan de noordzijde de gemeente Velsen.

In 1844 wordt het 17de eeuwse landgoed Meer en Berg verkocht aan de Provincie Noord-Holland. Naar ontwerp van J.D. Zocher jr (1791-1870) verrijst hier het krankzinnigengesticht Meer en Berg, later Provinciaal Ziekenhuis Meer en Berg genaamd.

Meer en Berg is het eerste gesticht in Nederland dat in een geïsoleerde ligging buiten de stad is gebouwd en markeert in opzet en behandeling van de patiënten een nieuwe fase in de psychiatrische geneeskunst in Nederland. Het carrévormige hoofdgebouw naar ontwerp van J.D. Zocher wordt in 1848 voltooid.

Het werd opgetrokken in statige, classicistische stijl, wat een bewuste keuze was. Het pand moest medisch gezag uitstralen en de onrust van de krankzinnigen in toom houden. De kliniek bestond in eerste aanleg uit vier vleugels rondom een vierkante binnenplaats en een lange smalle gang tussen de oost- en westvleugel. Het was gebouwd volgens het zogenaamde carré-corridorprincipe. De smalle corridor scheidde het gebouw in een vrouwen- en een mannezijde. In en rond het middenpaviljoen waren ondermeer magazijnen, woningen voor artsen, een regentenkamer, een apotheek en keukens opgenomen. De vleugels kenden de verdeling in klassen. De oostvleugel was bedoeld voor de eerste en tweede klasse en voorzien van gemeubileerde eetzaaltjes, salons en kleine slaapkamers. De noord- en zuidvleugels waren voornamelijk bestemd voor de derde klasse en kende grote slaapzalen en verblijfszalen. De westvleugel bezat men name werkkamers en winkels en een aantal isoleercellen. De westvleugel was maar één bouwlaag hoog in tegenstelling tot de overige vleugels die twee bouwlagen hoog waren. Alle vleugels waren voorzien van een brede gang als verkeersruimte. Op strategische plekken in het gebouw bevonden zich toiletgroepen, pompen en badkamers met uiteenlopende badinrichtingen voor straal-, stort-, douche- en dropbaden. Langs de buitengevels bevonden zich veelal langgerekte veranda's, zodat patiënten bij regenachtig weer toch van de buitenlucht konden genieten.

Drie jaar na de totstandkoming van het gesticht werd het maximaal aantal patiënten in het gesticht overschreden. Hierdoor ging men in 1853 al over tot uitbreiding. Er kwamen aansluitend op het carré van Zocher een grote zuid- en noordvleugel tot stand die qua opzet en uitstraling aansloten op de statige, classicistische stijl van Zocher. Het ontwerp voor de uitbreiding werd geleverd door de architect A. van der Linden, die later gestichtsarchitect van

Meerenberg zou worden. De nieuwe vleugels werden loodrecht op de bestaande noord- en zuidvleugel van het carré geplaatst en werden met elkaar verbonden door een smalle gang die over de binnenplaats van het hoofgebouw liep. Van der Linden had in zijn ontwerp duidelijk naar aansluiting op het corridorprincipe van Zocher gezocht. Op de begane grond kwamen kleine cellen tot stand voor onrustigen, op de eerste verdieping werden grote vertrekken gebouwd voor rustige patiënten. Verder verfijnde men het klassensysteem door twee extra klassen in te voeren: de vierde en de vijfde klasse. In de decennia daarna werd het hoofgebouw meerdere malen uitgebreid naar de ontwerpen van A. van der Linden met onder meer een katholieke kapel (1856), een theater (1869) en een klokkenstoel op het middenpaviljoen (1887-1888). In 1934 kwamen twee veelhoekige vleugels aan weerszijden van de facade tot stand.

In de loop der jaren groeit Meer en Berg uit tot een imposant ziekenhuiscomplex en een landschappelijke parkachtige setting met verspreid over het terrein bijgebouwen, dienstgebouwen, protestantse kerk, rooms-katholieke kapel, theater, mortuarium, begraafplaatsen, verschillende paviljoens, portier-, dokters- en personeelswoningen en werkplaatsen. In 1886 verrijst aan de noordwestzijde van het terrein een omvangrijk tweede carrévormig hoofgebouw, het zogenoemde Meer en Berg II.

De in 1853 aangebouwde noordvleugel werd aan het eind van de twintigste eeuw verwoest door brand

In 1994 sluit het Provinciaal Ziekenhuis. Tegenwoordig maakt het complex deel uit van het Park Brederode en worden op een groot gedeelte van het terrein nieuwe woningen gebouwd.

*****

Brederodelaan 57-75, 77, Van Ewijkckweg 2-8 en Duinlustparkweg 3-23

Personeelswoningen voormalig Provinciaal Ziekenhuis

Bouwjaar: 1914

Architect: K.P.C. de Bazel

Gemeentelijk monument

Het woningcomplex binnen de driehoek Brederodelaan, Van Ewijkckweg en Duinlustparkweg bestaat uit vrijstaande twee onder één kapwoningen en één vrijstaande woning. Het complex staat aan de oostzijde van de Brederodelaan bijna tegenover de voormalige hoofdentree van het Provinciaal Ziekenhuis. De dubbele woonhuizen met ruime tuinen staan aan gebogen lanen als in een tuinwijk. Aan beide zijden van de Brederodelaan, in het verleden Meerenbergscheweg genaamd, staan dienstwoningen die deel uitmaakten van het voormalige krankzinnigengesticht.

Het complex is in 1914 gebouwd. Op de situeringtekening uit 1913 is het perceel Brederodelaan 77 (hoek Brederodelaan-Duinlustparkweg) nog leeg. Het huidige pand, bestemd als dokterswoning, wordt waarschijnlijk wel gelijktijdig met de andere woningen gebouwd. Zowel het stedenbouwkundig plan als het architectonisch ontwerp is van de hand van architect K.P.C. de Bazel. De architectkeuze was ingegeven door Provinciale Staten van Noord-Holland (eigenaar van Meer en Berg). Zij adviseerde een 'bekwaam' architect aan te trekken om tegemoet te komen aan, de tegen de bouw van de woningen protesterende, buurtbewoners.

*****

Brederodelaan 135

Landgoed Schapenduinen
Bouwjaar 1930
Architect: W. Hamdorff.
Rijksmonument

Naar ontwerp van W. Hamdorff gebouwd landhuis Schapenduinen met bijbehorende toegangspartij in een verstrakte, latere, vorm van de romantisch expressionistische bouwstijl die kenmerkend is voor het werk van de architect gedurende de jaren 1920-1930. Opdrachtgever van dit omvangrijke landhuis was Jacob Bierens de Haan. De bouw had plaats in de jaren 1930-1932. Het landhuis staat omringd door een gazon in een bosrijk terrein waarvan de hoofdtoegang ligt aan de Brederodelaan en een dienstingang aan de C. Schultzlaan. Het landhuis is na verkoop door de familie van de opdrachtgever tussen 1960 en 1992 onder meer in gebruik geweest als jongensinternaat en tehuis voor geestelijk gehandicapte kinderen. Sinds 1992 is het landhuis weer particulier bewoond. Rond 1963 verdween bij een verbouwing een zware rechthoekige schoorsteen in de noklijn van de zuidelijke vleugel.

*****

Brederodelaan 145

Landgoed Caprera
Twee grenspalen.

Op het landgoed Caprera aan de oostkant van de Brederodelaan, staan na de oprit vlak bij de villa, twee oude grenspalen.

Brederoodseweg 29

Dokterswoning voormalig Provinciaal Ziekenhuis
Bouwjaar: 1905
Architect: F.W.M. Poggenbeek
Gemeentelijk monument

Vrijstaand pand gelegen op de hoek van de Brederoodseweg en de Velserenderlaan op een enigszins glooiend terrein. Het pand vormt de eindbebouwing van de dienstwoningen langs de Brederodelaan, in het verleden de Meerenbergscheweg genaamd, die deel uitmaakten van het voormalige krankzinnigengesticht. Het is ca. 1905 gebouwd als dokterswoning. Poggenbeek voert de woning uit in traditionele trant met lichte invloed van de Chaletstijl wat ondermeer zichtbaar is in de asymmetrische opzet van de brede dakoverstekken.

*****

Posthumus Meyjeslaan 17

Directeurswoning voormalig Provinciaal Ziekenhuis
Bloemendaals begin
Bouwjaar: eind 19e eeuw
Architect: J. Scholtens
Gemeentelijk monument

In 1886 koopt de Provincie Noord-Holland het aanpalende landgoed Bloemendaals Begin voor de bouw van het tweede hoofdgebouw Meer en Berg II. Een jaar later wordt aan de noordrand van dit terrein de villa gebouwd voor de geneesheer die de leiding krijgt over deze enorme uitbreiding van Meer en Berg. Het ontwerp is van de hand van ingenieur J. Scholten van Provinciale Waterstaat. Het pand is vrijstaand en geheel verscholen gelegen aan de Velserenderlaan, pal tegenover de ruïne van Brederode. De voorgevel dat wil zeggen de zuidgevel, is in volle glorie zichtbaar vanuit het landgoed Meer en Berg. De villa staat hier in een landschappelijke setting met vijverpartij en glooiend gazon met monumentaal hoge bomen omzoomd. De achtergevel aan de Velserenderlaan, is door de beplanting rondom nauwelijks zichtbaar. De villa is opgetrokken in neorenaissancestijl met sierbanden, pilastervormige vensteromlijstingen en versieringen in de vorm van driehoekige frontons. Invloed van de Chaletstijl is onder meer zichtbaar in de asymmetrische opzet en de combinatie van brede dakoverstekken met houten consoles. De villa is exemplarisch voor de ontwikkeling van de villabouw rond 1900 in Bloemendaal.

*****

Dennenweg 16

Architect Dom Paul Bellot

Bouwjaar 1923

St. Adelbertuskerkhof met Adelbertkapel.

Provinciaal monument.

Op het St. Adelbertuskerkhof staat de voormalige Rooms Katholieke Adelbertkapel. Gebouwd in 1923 door Dom Paul Bellot (1876-1944), architect en benedictijner monnik te Oosterhout met medewerking van S.B. van Sante (1876-1936) uit Zaandam. Het initiatief tot de bouw van de kapel werd genomen door pastoor Willenborg, zwager van Van Sante en tevens stichter van het kerkhof. De kapel ligt op een verhoging in het terrein aan de zuidkant van het kerkhof. In aanvang was het gebouw voorzien van voorlopige oplossingen als het gele kathedraalglas en een betonnen vloer welke naderhand werden vervangen door glas in lood vensters uit het atelier van de familie Nicolas te Maastricht., respectievelijk een tegelmozaïekvloer.

De kruiswegstaties die in de buitenmuur zijn opgenomen hadden oorspronkelijk elk een zelfstandige plaats op het kerkhof in een gemetselde opstelling, eveneens naar ontwerp van Bellot.

Dit provinciale monument bevindt zich op de RK Begraafplaats Adelbert die in 1923 naar alle waarschijnlijkheid door de bekende tuin- en landschapsarchitect Leonard Springer werd ontworpen.

De kapel werd in 1923 gebouwd als kerkhofkapel en is ontworpen door de Benedictijner Monnik Dom Paul Bellot. Sinds 1989 is de kapel in gebruik als Stilte Centrum.

*****

Krullenlaan 3

Bouwjaar voor 1865

Dienstwoning Schapenduinen.

gemeentelijk monument.

Krullenlaan 3 maakt onderdeel uit van het voormalig wandelgebied Schapenduinen en strekt zich uit langs de noordgrens van Bloemendaal. Het bosrijke terrein wordt grofweg begrensd door de Krullenlaan, Brederodelaan, het Duinlustpark en de RK begraafplaats Sint Adalbertus. Krullenlaan 3 bestaat uit een voormalige dienstwoning en een bijbehorende kapschuur. Ze zijn vrijstaand, in elkaars verlengde en enigszins verscholen, gelegen langs een smal, licht gebogen bospad nabij de Krullenlaan. De kapschuur staat het dichtst bij de Krullenlaan. De voormalige dienstwoning dateert in de kern in ieder geval van voor 1865. Op een tekening uit dat jaar is een deel van het pand zichtbaar namelijk de lage aanbouw met entree (noord). De toegepaste handvorm baksteen verwerkt in de voorgevel van deze aanbouw verwijst eveneens naar een oudere periode. Waarschijnlijk aan het einde van de 19de eeuw is de toenmalige dienstwoning vergroot en deels opgegaan in het aangrenzende, hoger opgetrokken bouwdeel. De nabijgelegen kapschuur dateert waarschijnlijk eveneens uit de periode rond 1900.

*****

Krullenlaan 5

Tuinmanswoning Schapenduinen.

Bouwjaar 1921.

Archiect: H. Korringa.

Gemeentelijk monument.

Krullenlaan 5 maakt onderdeel uit van het voormalig wandelgebied Schapenduinen en ligt geheel verscholen aan en bospad aan de noordoostzijde van Krullenlaan 3. Het tegenwoordige woonhuis is in 1921 ontworpen als 'tuinhuisje van Schapenduinen' naar ontwerp van H. Korringa. Het tuinhuis is uitgevoerd in een landelijk traditionele cottagestijl. Kenmerkend zijn de toepassing van een met riet gedekt zadeldak met wolfseind en de gepotdekselde gevels. Op de oorspronkelijk bouwtekening is aan de voorzijde een open loggia te zien. Deze loggia is in een latere periode dichtgezet. Op de dichtgezette loggia na heeft het pand geheel ongewijzigd de tijd doorstaan.

*****

Krullenlaan 23

Landhuis De Boer

Architect: C.C. van Beaumont

Bouwjaar: 1929

Particulier woonhuis

Gemeentelijk monument

Landhuis de Boer is in 1929 ontworpen door de lokale architect C.C. van Beaumont in de stijl van de Amsterdamse School met kenmerken van het Haags expressionisme/Frank Lloyd Wright (luifels, geometrische rechthoekige vormen). De plattegrond met de centrale 'hall' en het zitje (de 'inglenook') gaat terug op het Engelse landhuis. Het huis is geheel vrij gelegen, alle zijden architectonisch verbijzonderd. Het landhuis is op detailonderdelen gewijzigd. Het

huis heeft niet een specifieke voorgevel, vandaar dat de naar de Krullenlaan gewende gevel als zodanig wordt behandeld. De omliggende terrassen, bortstwingen en trappen maken integraal onderdeel uit van het ontwerp.

*****

Zocherlaan nabij 75,
Mortuarium voormalig Provinciaal Ziekenhuis
Architect: A. van der Linden
Bouwjaar: 1877
Rijksmonument

Ten westen van het Carré gelegen, vrijstaand mortuarium, gebouwd in 1877 naar het ontwerp van gestichtsarchitect A. van der Linden. Het gebouw is opgetrokken in eclectische stijl met landelijke uitstraling. In de westvleugel van het carré waren van oorsprong 2 kleine kamertjes ingericht als lijken- en anatomiekamer. Later werd het lijkenhuis.

*****

Zocherlaan nabij 75,
Waterpompen
Architect: A. van der Linden
Bouwjaar: eind 19e eeuw
Gemeentelijk monument

Door de gunstige ligging in het grondwaterrijke land aan de voet van de duinen kende Meerenberg een eigen watervoorziening met van oorsprong 13 á 14 pompen op het binnenterrein en in de tuinen rondom. Van deze pompen zijn er thans drie overgebleven. Ze bevinden zich op het binnenterrein van het voormalige ziekenhuis.

*****

Zocherlaan nabij 75,
Fabrieksschoorsteen
Architect: A. van der Linden
Bouwjaar: 1919
Rijksmonument

Op het binnenterrein van het oude Carré gelegen fabrieksschoorsteen, gebouwd in 1919 als een vrijstaande 35 meter hoge bakstenen schoorsteen ten behoeve van het ketelhuis voor het ziekenhuis. De schoorsteen werd gebouwd door Canoy-Herfkens uit Tegelen en is sinds 1972 buiten gebruik.

De teksten zijn ontleend aan "De monumenten van de gemeente Bloemendaal" 2011.